

Vārds

uzvārds

klase

datums

PUTNI – LIDOJOŠIE MUGURKAULNIEKI

2. variants

1. uzdevums (3 punkti)

Savieno apgalvojumu ar tam atbilstošo jēdzienu!

Putni, kas visu gadu dzīvo vienā un tajā pašā vietā.
Putni, kas veic lielus sezonālus pārlidojumus uz citām teritorijām.
Putni, kuri Latvijā šķērso migrāciju laikā.

Caurceļotāji
Gājputni
Nometnieki
Klejojotāji

2. uzdevums (2 punkti)

a) Paskaidro, kāpēc ligzdbēgļu mazuļi ātri atstāj ligzdas!

b) Uzraksti vienu putnu, kas ir ligzdbēglis!

3. uzdevums (4 punkti)

Aplūko putnu spalvu attēlus un izlasi tekstu!

a) Iezīmē tukšajā lodziņā trūkstošo spalvu veidu!

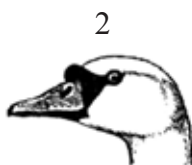
b) Tekstā iekavās ieraksti burtu, kas attēlā apzīmē aprakstīto spalvu veidu!

DŪNSPALVAS	KONTŪRSPALVAS	
 A	 B	C

Ienesē vasarā viesojas laukos un novēroja cālēnu attīstību. Sākumā putnēni bija klāti ar pūkainām spalvām (...), kas palīdzēja viņiem saglabāt siltumu. Vēlāk šīs spalvas nomainīja (...), kas nebija tik pūkainas, bet piešķīra ķermenim jau formu. Kad cālēni bija izauguši, to spārnus un asti klāja (...).

4. uzdevums (7 punkti)

Attēlā redzami dažādi putnu knābji.

a) Uzraksti tabulas nosaukumu!

b) Aizpildi tabulu, ierakstot putnu knābju attēlu numurus!

c) Ieraksti tabulā atbilstošā putna nosaukumu!

Paugurknābja gulbis, priežu krustknābis, zvirbuļu vanags.

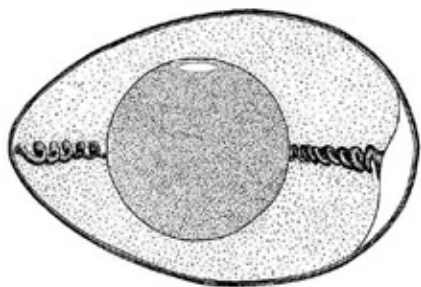
Knābja funkcijas	Knābja attēla nr.	Putnu sugu piemēri
Barojas ar ūdensaugiem un dzīvniekiem.		
Knābis piemērots čiekuru drupināšanai.		
Ar knābi putns saplosa gaļu.		

5. uzdevums (7 punkti)

Izlasi tekstu!

DDT ir inde, ko senāk lietoja lauksaimniecībā, lai iznīcinātu kukaiņus. 20. gs. 60. gados zinātnieki atklāja, ka DDT ietekmē samazinās olu čaumalu biezums un dīgļis aiziet bojā. Šī indīgā viela uzkrājas olas dzeltenumā un traucē putnēna attīstību. DDT ilgstoši saglabājas ūdenī vai augsnē. Tādēļ daudzās valstīs DDT ir aizliegts lietot, bet Meksikā, Centrālamerikā un dažās citās valstīs to vēl joprojām izmanto.

Mūsdienās Latvijā samazinās melno stārķu skaits. Melnais stārķis ir ierakstīts Latvijas Sarkanajā grāmatā. Ornitologi, veicot pētījumu par putnu skaita samazināšanos, atklāja, ka DDT sastopams visās 27 olās, no kurām neizšķīlās putnēni. Ir zināms, ka melnais stārķis ligzdo tikai vietās, kur tas netiek traucēts, klusos mežos vecos kokos.

a) Attēlā redzama normāla ola. Norādi olas sastāvdaļu, kurā uzkrājas DDT! Norādi olas sastāvdaļas, kuras bojā DDT!

b) Uzraksti divus iemeslus, kāpēc no pētītajām olām nevar izšķīlties putnēni!

-
-
-

c) Iesaki, ko varētu darīt Latvijas iedzīvotāji, lai novērstu melnā stārķa skaita samazināšanos!

.....

d) Latvijā DDT vairs nelieto kopš 1966. gada, tomēr olās to atrod vēl joprojām. Paskaidro, kādi varētu būt tam iemesli!

.....

.....

6. uzdevums (7 punkti)

Izmantojot tabulā dotos datus, atbildi uz jautājumiem!

Rietumeiropas valstīs atrastās 2006. gadā Engures ezerā gredzenotās pīles

Pīļu suga	Apgredzenoto putnu skaits Engurē 2006. gada vasarā	2006. gadā gredzenoto nomedīto vai novēroto putnu skaits ziemā		
		Vācija	Nīderlande	Francija
Meža pīle	200	32	4	46
Kriklis	60	2	1	–
Cekulpīle	120	3	2	16
Brūnkaklis	48	2	–	1

a) Kurā valstī ziemo vismazāk Engures ezerā apgredzenoto pīļu?

b) Cik procenti no Engurē apgredzenotajām brūnkaklēm tika nomedītas vai novērotas katrā valstī?

c) Kā tu izskaidro nelielo apgredzenoto brūnkakļu skaitu ziemošanas vietās?

.....

d) Uzraksti stāstu „Putniem nav robežu” (30–40 vārdi), kurā stāstīts par dažādu valstu ornitologu sadarbību!

.....

.....